

**Huvudman**

SUNDSVALLS KOMMUN  
sundsvalls.kommun@sundsvall.se

**Beslut**

Datum 2025-06-04

Dnr SI 2024:5758

Sida 1 (4)

## Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Sundsvalls Gymnasium Hedbergiska enhet 4 restaurang- och livsmedelsprogrammet i Sundsvalls kommun; uppföljning av beslut den 10 februari 2025.

## Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

## Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Sundsvalls Gymnasium Hedbergiska enhet 4 restaurang- och livsmedelsprogrammet i Sundsvalls kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande *Arbetsplatsförlagt lärande, Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, Utredning och åtgärder för att komma tillrätta med frånvaro, Extra anpassningar och anmälan till rektorn, Beslut om åtgärdsprogram, Anmälan till rektorn vid kränkande behandling samt Förebyggande arbete för att skapa studiero.*

Skolinspektionen har den 10 februari 2025 beslutat att förelägga Sundsvalls kommun att senast den 12 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande anmälan till rektorn vid kränkande behandling. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Sundsvalls kommun en anmärkning avseende brister rörande innehållet i åtgärdsprogram.

Sundsvalls kommun har den 12 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Sundsvalls kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälppts.

## Motivering av beslutet

### Anmälan till rektorn vid kränkande behandling

### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens tillsyn visade att skolenhetens arbete med att anmäla kränkande behandling till rektorn inte uppfyllde författningarnas krav. Personalen anmälde inte alltid fall av kränkande behandling till rektorn. Detta medförde att rektorn inte heller kunde uppfylla sin skyldighet att

anmäla dessa fall till huvudmannen. Därmed fick huvudmannen inte kännedom om uppgifter som ska ligga till grund för möjligheten att inleda en utredning, vidta eventuella åtgärder, och följa utvecklingen på skolan över tid.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att en informationsinsats genomförts den 18 februari 2025 för all personal på restaurang- och livsmedelsprogrammet inklusive elevhälsoteamet. Personalen informerades då bland annat om hur de ska gå till väga för att anmäla kränkande behandling och om att det vid misstanke om kränkning är varje medarbetares skyldighet att göra en anmälan utan att först själv värdera händelsen. Därutöver har skolpsykologen under vårterminen 2025 genomfört tre föreläsningstillfällen för personalen med fokus på arbetet mot kränkande behandling. Programrektorn och skolkuratoren har också genomfört klassvisa samtal med eleverna för att tydliggöra deras rättigheter enligt skollagen samt informera om skolenhetens plan mot kränkande behandling och rutiner för kränkningsanmälningar.

Av redovisningen framgår vidare att uppföljning av arbetet med anmälningar om kränkande behandling genomförs under elevhälsoteamets möten varje vecka. Huvudmannen framhåller också att rektorn och programrektorn säkerställer att anmälningar om kränkande behandling görs enligt skolans rutiner, dels genom intervjuer med personalen och dels genom att kontrollera registreringen och hanteringen av anmälningarna.

Huvudmannen redovisar att de vidtagna åtgärderna resulterat i att personalen nu har ökad kunskap om anmälningsskyldigheten och kan hantera skolans digitala system för anmälan av kränkande behandling. Under perioden 10 februari till 5 maj 2025 har två anmälningar om kränkande behandling registrerats, vilka bifogas redovisningen. Åtgärderna har också resulterat i att eleverna i högre grad har kännedom om sina rättigheter och om hur de kan anmäla kränkande behandling. Resultatet av en elevenkät som skolan genomför regelbundet indikerar också att elevernas upplevelse av trygghet har ökat jämfört med föregående läsår.

### **Rättslig reglering**

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § 2 st. skollagen).

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Skolans personal ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § 1 och 2 st. skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen). Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Av förarbetena till skollagen framgår att med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet. Istället avses mobbning och liknande beteenden som har sin grund i att den som kränker anger någon specifik egenskap hos den elev som utsätts. Kränkande behandling kan även föreligga utan att den som kränker anger någon specifik egenskap hos den som utsätts för kränkningar. Att någon utan verbala nedsättande omdömen ger uttryck för sitt missnöje genom att till exempel knuffa eller rycka någon i håret eller sätta krokben för personen i fråga kan också utgöra kränkande behandling i lagens mening. Även psykiska kränkningar genom till exempel utfrysning omfattas av uttrycket kränkande behandling (proposition 2009/10:165, s. 693).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Beslut om åtgärdsprogram**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionens tillsyn visade att skolenhetens arbete med att upprätta åtgärdsprogram inte uppfyllde författningarnas krav. Av åtgärdsprogrammen framgick inte när åtgärderna skulle följas upp och utvärderas eller vem som ansvarade för detta. Skolinspektionens utredning

visade samtidigt att lärarna och personal i elevhälsan fortlöpande följde upp och utvärderade beslutade åtgärder. Eftersom bristen således handlade om formalia bedömde Skolinspektionen den som mindre allvarlig och tilldelade Sundsvalls kommun en anmärkning.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn tillsammans med en specialpedagog samt systemansvarig personal har kontrollerat innehållet i skolenhetens åtgärdsprogram samt mallen för dessa. Rektorn har därigenom säkerställt att mallen tydliggör att datum och ansvarig för utvärdering av insatserna ska dokumenteras och att dessa uppgifter också framgår i samtliga av skolenhetens aktuella åtgärdsprogram. Av redovisningen framgår att åtgärden genomfördes i januari 2025 och att rektorn även fortsättningsvis kontrollerar åtgärdsprogrammets innehåll inför beslut.

### **Rättslig reglering**

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Beslut av en rektor i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet (28 kap. 16 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 33 § förvaltningslagen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **På Skolinspektionens vägnar,**

Beslutet har fattats av Stina Johansson, beslutsfattare.

Föredragande i ärendet har varit Lena Johansson, utredare.